

Koronawirus dünýä taryhynda täze döwrüň başyny başlar

Category: Kitapcy, Medisina, Publisistika

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Koronawirus dünýä taryhynda täze döwrüň başyny başlar

KORONAWIRUS DÜNÝÄ TARYHYNDA TÄZE DÖWRÜŇ BAŞYNY BAŞLAR

«Donald Tramp başlyklaýyn «köne biçüwdäki» dünýä liderleriniň umuman şeýleräk pikir edýändikleri belli:

«Koronawirus diýilýän bu ýigrenji melamat nireden gelip çykdaý? Biz negözel öz aramyzda gyrlyşyp-çapyşyp ýördük!..»

Hemmesi aljyraňny halda...

Çünki bu duşmana garşy nähili we nädip söweşjeklerini bilenoklar!

Adamzadyň depesinden inen duşman – ýönekeýje bir virus – kowid-19!.. Ýer togalagynda ýaşaýan başga tüýsli bir jandar! Ýagny, bir tarapdan seredende, bu – jandarlar arasynda bolýan bir uruş...

Muňa meňzeş hüjümler öňem bolup geçipdir. Çuma keseli, holera ýa-da tif ýaly ýokanç keseller bolmadyk bolsa, megerem, taryh başgarak hilli ýazylardy. Adamzat ylmyň kömegi bilen bu hüjümleri yza serpikdirip başarandygy üçin «ýakasyny açyp» öwünýär. Öwünmäge hakam bar.

Emma bu gezek köne duşman garşymyza başga bir tüýse girip çykdy. Şonuň üçin adamzat nädip onuň hötdesinden gelmelidigini bilenok. Howatyrlanýandygynyň, aljyraňnylyga düşýändiginiň sebäbi-de şu!

Tramp ýalylar bular ýaly howplara garşy «adamzat» jynsynyň bir agzasy hökmünde garşylyk görkezmegi özlerine kiçilik bilýärler. «Klimat maýlamalary» krizisinde munuň mysalyna şaýat bolupdyk. Indi ikinjisine-de şaýatlyk edýäris.

Emma bular ýaly garaýşyň nyrhyny juda agyr ödemeli bolarmyka diýip gorkýaryn!..

Pikir edip görüň: ABŞ-nyň Prezidenti Tramp Hytaýda ýüze çykan epidemiýadan syýasy we ykdysady peýda gazanmagyň kül-külüne

düşdi, şobada «hytaý wirusy» diýmäge bogny ysdy!..

Takdyryň oýnuna seretseňizläň, koronawirus melamaty aýlanyp-dolanyp bumerang ýaly ABŞ-nyň öz başyndan indi duruberdi. Belki-de, ol ýerde Hytaýdakydan has köp janyň mekgesine münär, ýýkan-ýumranlyk döreder!

«Belki-de, koronawirusyň syýasy pidalarynyň başyny Trampyň özi çekmeli bolar!»

Her bir uly pajygaly waka özünüň pidalaryny, ejir çekenleri we gahrymanlaryny döredýär.

Koronawirus pandemiýasy-da medisina jemagatynyň içinden birnäçe gahrymanlary orta çykardy.

Uhanda adamzadyň düýbünden başga hili wirus bilen ýüzbe-ýüz bolandygyny ilkinji bolup mälim eden doktor Li hem hut şonuň üçin temmi çäresini alypdy. Doktor Liniň hakykaty sözländigini belli boldy, emma onuň özi koronawirusa ýolugyp öldi.

Ony jezalandyran býurokratlar birnäçe gün mundan öň ady medisinaryň taryhyna altyn harplar bilen ýazylmagyna garaşylýan doktor Liniň ýagty ýadygärliginiň we maşgalasynyň öňünde ötünç soradylar!

Belki-de, mundan soň Liniň tragiki kyssasy başga meseleler-de hakykatlaryň aýdylmagyna böwet boljak bolýanlaryň gulagyna gulakhalka bolup dakylar!..

Koronawirus belasy başymyzdan sowlandan soň adamzat hiç zat bolmadyk ýaly ýoluna dowam edip bilermi? Ýok, edip bilmez. Başga ýurtlary dolandyryýanlar bilen birlikde, biziňem aňymyza çöken sistemany düýbünden sorag astyna almagymyz, seljermegimiz gerek.

Bu seljermä başlamanka, ýaşaaýyş-durmuş şertlerimiz boýunça üns berýän zatlarymyza täzeçe göz bilen seretmäge mejburdys:

Biziň üçin näme ähmiýetli, näme ähmiýetsiz? Bu Ýer togalagy biziň nämämiz? Biz bu ýerde nähili ýaşaaýyş isleýäris?

Biz bu soraglara elimizi ýüregimiziň üstünde goýup jogap bermäge we adamzat taryhynda täze sahypa açmaga borçludys!..»

Hormatly okyjylarym!

Şu ýere çenli okan setirleriňizi ýurdumyzyň iň hormatlanýan we iň zehinli žurnalistlerinden biri bolan dostum professor Haluk Şahinden sitataladym.

Çünki onuň her bir ýazan zadynyň aşagyna menem golumy çekýärim...

Siziň hemmähize durmuşdaky barça howplardan, bela-beterlerden saplanan dünýäde ajaýyp gelejek arzuw edýärim.

Ugur DÜNDAR.

22.03.2020 ý, «Sözcü» gazetini.

Terjime eden: Guwanç MÄMİLİYEW,
Stambul uniwersitetiniň talyby. Publisistika